

30.8.2022

Valtionhallinnon kehittämissosasto
Kristiina Heiskanen

Avoimen hallinnon työryhmän 16. kokouksen pöytäkirja

Aika 30.8.2022 klo 10.00–11.30

Paikka Hybridikokous, Mariankatu 9 kokouskeskus / Teams-kokous

Osallistujat Puheenjohtaja Katju Holkeri, finanssineuvos, valtiovarainministeriö
Jäsenet:
Markku Mölläri, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
Päivi Kurikka, erityisasiantuntija, Kuntaliitto
Ulla Tiirilä, erityisasiantuntija, Kotimaisten kielten keskuksessa (Kotus)
Merja Niemelä, kuntalaisvaikuttamisen koordinaattori, Oulun kaupunki
Ira Alanko, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
Matti Kuivalainen, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
Miia Kirsi, saavutettavuusasiantuntija, Celia
Henna Kara, erityisasiantuntija, Selkokeskus
Rauna Nerelli, viestinnän asiantuntija, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö
Veli-Matti Hurting, vuorovaikutussuunnittelija, Helsingin kaupunki
Riitta Kittilä, järjestöpäällikkö, KANE
Sami Demirbas, erityisasiantuntijaoikeusministeriö
Heikki Talkkari, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö
Tiina Etelämäki, johtava asiantuntija, Vanhustyön keskusliitto
Virpi Dufva, toiminnanjohtaja, Valli ry
Mika Honkanen, kehityspäällikkö, DVV
Sihteeri: Kristiina Heiskanen, assistentti, valtiovarainministeriö

Kokous pidettiin hybridinä. Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.00.

1. Seuraavan V avoimen hallinnon toimintaohjelman laadintaprosessin hahmottelua yhdessä

Ira esitteli suunnitelmaa seuraavan toimintaohjelman laadintaprosessiksi ja kertoi IV-toimintaohjelman toimeenpanon tilanteesta.

Keskusteltiin siitä, että toimeenpano vaatii saattamista ja seuranta, ja vaaditut asiat pitäisi saada sidottua tulosohtaan. Lausuntopyynnöille täytyy olla varattu riittävästi aikaa, varsinkin jos ne ajoittuvat kesään. Helsingin ja Oulun kaupungit lähtevät mielellään mukaan, kun kuntia otetaan mukaan valmistelussa.

Kaupunkien lisäksi on hyvä ottaa myös virastoja mukaan valmisteluun, avoin hallinto unohtuu usein arjessa tai jää varsin pintapuoliseksi. Avoimen hallinnon ja

demokratian yhteys maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnitteluun voisi olla yksi näkökulma toimintaohjelmassa.

Todettiin, että avoimen hallinnon toimintaohjelma ei ole suoraan sidoksissa hallitusohjelmaan, mutta rinnakkaisuutta on kyllä. Mietittävä, millä tavalla ohjailtaa tulevan toimintaohjelman sisältöä sellaiseksi, että tulee vaikutuksia, joita voi mitata tai seurata? OGP:llä on riippumaton arviointitaho, joka jo arvioikin toimintasuunnitelman toteutusta ja sen vaikuttavuutta.

Toimintaohjelman toteutusta olisi hyvä voida seurata helposti ja reaaliaikaisesti. Todettiin, että kaikki tieto siitä on kyllä avoimen hallinnon sivuilla, mutta ei helposti silmälaitävänä kokonaisuutena. Tämä tulee ajankohtaiseksi, kun nettisivuja uudistetaan.

Avoin data on ollut mukana hallitusohjelmissa jo pitkään. Siihen olisi hyvä kiinnittää huomiota, sillä se on silti edelleen alkutekijöissään.

Työryhmän syksyn kokouksissa käydään läpi laadintaprosessin suunnitelman tilannetta.

2. Avoimen hallinnon osa-alueiden tilannekatsaus ja syksyn 2022 ajankohtaiset

Katju Holkeri kävi läpi ajankohtaiset asiat avoimesta hallinnosta.

Keskusteltiin tulevista tapahtumista ja siitä, että työryhmälle voisi jakaa koonteja tapahtumien palautteista.

Ulla Tiirilä muistutti, että selkeän kielen päivä on tulossa (13.10.) ja vuoden selväsananainen –palkintoon kaivataan ehdotuksia.

3. Muut mahdolliset asiat

Sami Demirbas kertoi avoimuusrekisterin valmistelusta. Seuraavana ovat vuorossa eduskunnan valiokuntakuulemiset. Rekisteriä on valmisteltu laajapohjaisesti parlamentaarisessa ohjauksessa, joten sen toivotaan etenevän hyvin. Itse rekisteri on tarkoitus rakentaa 2023 aikana ja käyttöönotto olisi 2024 alussa.

Ilmoitusvelvollisuuden piiriin tulee hyvin laaja määrä toimijoita. Tällä hetkellä tehtyjen kyselyiden perusteella iso prosenttiosuus näistä tietää jo, että ilmoitusvelvollisuus tulee koskemaan heitä.

Ilmoitusvelvollisuus koskee organisaatiota, ei yksittäisiä henkilöitä. Eduskuntaa ja ministeriöitä lobbaava organisaatio ilmoittautuu rekisteriin ja sen jälkeen raportoi puolivuositain, mihin toimijoihin, missä asioissa ja millaisin keinoin on oltu yhteydessä. Laissa tulee olemaan tarkemmat säännökset ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvista asioista, minkä lisäksi on tulossa tarkentavaa ohjeistusta.

Rekisterin uskotaan tuovan näkyväksi vaikuttajien määrää Suomessa ja tuovan positiivistakin virettä lobbaamiselle.

Miia Kirsi kertoi, että 3.11. järjestetään saavuta-seminaari, jossa käsitellään mm. ikääntyvän väestön tarpeiden huomioimista digipalveluiden suunnittelussa. Ilmoittautuminen aukeaa syyskuussa ja linkki siihen jaetaan seuraavassa työryhmän kokouksessa.

Katju lupasi, että työryhmää infotaan OECD- ja OGP-asioita myös kokousten välissä syksyn aikana.

Jakelu	Avoimen hallinnon työryhmä
Tiedoksi	Valtioneuvoston hankeikkuna